

NAUCZYCIELSKA EDUKACJA

BIULETYN CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELI W KOSZALINIE

2016 - NR 1/97

„Niebezpieczna sytuacja” – zdjęcie wyróżnione w konkursie „Wokół nas – ludzie, miejsca, sytuacje” (fot. Agata Ułasiuk)

➔ *Muzyka szczególnie intensywnie oddziałuje na mózg dzieci. Nie tylko pobudza jego aktywność, lecz także stymuluje do rozwoju.* [Katarzyna Burda, 2015]

1. BURDA K., *Jak muzyka zmienia mózg?* „Newsweek Polska” 2015 nr 26, s. 77-79.

Koszalin: styczeń - luty 2016

SPIS TREŚCI

„Nauczycielskiej Edukacji” 2016 nr 1/97

ISSN – 1642-34-53

W NUMERZE

SPIS TREŚCI

- O edukacji ciekawej i skutecznej w szkole podstawowej. Rozmowa z Panią Joanną LESSNAU – nauczycielką edukacji wczesnoszkolnej, religii i etyki w SP w Biesiekierzu	3
- Maciej Kopeć wiceministrem MEN	7
- Kto dostał Koszalińskie Orły 2015?	8
- Ważny problem szkoły: Deficyt szkolnego zaufania	9
- Konferencja PK: Województwo środkowopomorskie – szansą na lepszy rozwój	10
- Ranking najlepszych liceów i techników 2016	11
- JPS, Ważny problem: Czy zaufanie może zastąpić szkolne ocenianie?	14
- „Morska Kraina” w Kołobrzegu Szkołą Podstawową Roku 2015	16
- Czy polska szkoła wykorzystuje kreatywność uczniów? (przedruk)	18
- Ciekawy artykuł: Piotr SKURA, <i>Co mamy z testów?</i>	20
- Anna MARCINIAK–DROZDOWSKA, <i>Dyskusyjne Kluby Książki – DDK</i> (przedruk)	21
- Renata PIETRAS, <i>Rozwój czytelnictwa w przedszkolu</i>	22
- Anna KIEŁB, 15 edycja Małych Olimpiad Przedmiotowych	24
- Alicja LORENZ, VII Diecezjalny Konkurs Wiedzy Religijnej dla Uczniów Szkół Podstawowych	24
- Konferencja pt. „Od kultury nauczania do kultury uczenia się”	25
- Ciekawa książka: Anna STRUMIŃSKA-DOKTÓR, <i>Jak skutecznie wypromować szkołę i placówkę (...)</i> ..	25
- Małgorzata NODZYŃSKA i in., <i>Konferencja o badaniach dydaktyk nauk przyrodniczych</i>	26
- Zadanie o samoocenie do samodzielnej pracy	28
- Światowy Dzień Życzliwości w edukacji	28
- Konkurs: Chrzest Polski w naszych oczach	29
- Filharmonia Koszalińska zaprasza – Mistrzom kina	30
- Małgorzata TREMBOWELSKA, <i>Nabytki BP CEN: Dydaktyka, Pedagogika. Wychowanie (...)</i>	31
- Rozwiązanie logogryfu – krzyżówki do samodzielnej pracy	35

„Nauczycielska Edukacja” - Biuletyn Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie

Wydawca: Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie, ul. Ruszczyca 16,
fax. 34-767-15, tel. 34-767-10; Redakcja - 34-767-26. Internet: www.cen.edu.pl, Poczta e-mail: jpss51@tlen.pl
Redakcja: Julian Piotr Sawiński (redaktor naczelny), Adam Paczkowski - zdjęcia, skład komputerowy - JPS
Współpraca: nauczyciele konsultanci i doradcy metodyczni CEN

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów oraz zmiany ich tytułów.

O edukacji ciekawej i skutecznej w szkole podstawowej. Rozmowa z Panią Joanną LESSNAU – nauczycielką edukacji wczesnoszkolnej, religii i etyki SP w Biesiekierzu

1. Pani Joanno - witam i bardzo dziękuję, że znalazła Pani chwilę dla czytelników „Nauczycielskiej Edukacji”. Kim jest Joanna Lessnau?

Witam Pana bardzo serdecznie, jak również czytelników „Nauczycielskiej Edukacji” i dziękuję za zaproszenie. Joanna Lessnau jest nauczycielką z dwudziestoletnim stażem zafascynowaną człowiekiem, zwłaszcza tym, który rozpoczyna dopiero przygodę z życiem. Możliwość bezpośredniego wpływu na rozwój dziecka i **obserwacja jego postępów dodaje energii** do podejmowania kolejnych nauczycielskich wyzwań.

Joanna Lessnau (fot. Arch. J.L.)

2. Ma Pani francuskie nazwisko. Rozumiem, że ma Pani związek z Francją. W liceum uczyłem się francuskiego, stąd sentyment do tego języka i francuskiej kultury. Skąd Pani zainteresowanie językiem i kulturą francuską?

To zainteresowanie ma znacznie większy zakres niż Francja. Jestem miłośniczką historii kultury Europy i entuzjastą języków obcych, jedno z moich hasel życiowych mówi w skrócie, że **podróże kształcą**. To prawda. Świadome podróże poszerzają horyzonty i wzbogacają o nowe doświadczenia.

3. Jest Pani nauczycielem edukacji wczesnoszkolnej. Małe dzieci chętnie chodzą do szkoły. Czy Pani dzieci także lubią swoją szkołę?

Zdecydowanie tak! Wiem, że moi uczniowie lubią chodzić do szkoły, bo często o tym rozmawiamy. Panuje tutaj **niezwykłe ciepła atmosfera**, w której nie tylko uczeń czuje się jak w domu, ale ja również.

4. Jak organizować uczenie się w szkole, aby było ono ciekawe, atrakcyjne dla dzieci?

Z pytania wynika, że nauczanie atrakcyjne nie jest. Nie zgadzam się z taką opinią. Wręcz przeciwnie - już chyba bardziej atrakcyjne być nie może. Multibooki, Elementarze interaktywne zawierające liczne ćwiczenia interaktywne, gry, nagrania audio, filmy i symulacje. **Prezentacja multimedialne**, a także różnotematyczne imprezy edukacyjne w szkole, znakomicie urozmaicają tradycyjne metody nauczania.

Ponadto nasza szkoła nie bazuje tylko na samej teorii. Często wyjeżdżamy w teren, aby na własne oczy przekonać się „*jak to działa?*”. Lekcje prowadzone są w lesie i w bibliotece, w drukarni i na lodowisku. Jesteśmy z dziećmi wszędzie.

5. Sporo teraz mówi się i pisze o skuteczności edukacji, szkoły, efektywności kształcenia itd. Jak można zwiększyć skuteczność pracy nauczycieli i szkoły?

Odpowiem wprost: zmniejszając liczbę uczniów na zajęciach. Nie myślę tu o liczbie uczniów w klasach, lecz **podziale na grupy**, takim, jakie stosuje się w szkolnictwie wyższym. Podam prosty przykład: Będąc na zajęciach w grupie 25 osobowej, łatwiej „zniknąć”, odpłynąć myślami, raz i drugi. W mniejszej grupie pracuje się bardziej intensywnie, czyli efektywniej. Wielka szkoda, że ze względów finansowych pomysł ten jest nierealny...

O edukacji ciekawej i skutecznej w szkole podstawowej.

Rozmowa z Panią Joanną LESSNAU – nauczycielką edukacji wczesnoszkolnej... - cd.

6. Jak można uczniów lepiej motywować i inspirować do uczenia się?

To pytanie porusza ważny i aktualny problem kryzysu wartości generalnie. W obecnych czasach nauczyciel musi nieustannie wskazywać wychowankom wartość nauki, która **wzbogaca, uszlachetnia**, nadaje sens. Jest to tym trudniejsze, im większy kryzys panuje w domu rodzinnym ucznia, jego najbliższym otoczeniu. Nauczyciel musi być niestrudzony, cierpliwy, konsekwentny i autentyczny w tym, co robi i mówi. Wtedy zawsze ma większe szanse porwać uczniów w świat nauki.

7. Poziom nauczania w naszych szkołach budzi różne emocje. Skąd się biorą te silne emocje i często sprzeczne opinie w ocenie skuteczności pracy polskich szkół?

Osobiście nie spotkałam się nigdy z tego typu zarzutami. Aczkolwiek tendencje do zatrudniania – ze względów finansowych - nauczycieli rozpoczynających karierę zawodową mogą budzić niepokój. W tym aspekcie powinna być zachowana równowaga. Oceny Polaków, co do polskiego szkolnictwa są subiektywne. Świat natomiast, nie postrzega nas tak pesymistycznie, czego dowodem są wyniki *The Learning Curve*, prestiżowego rankingu Pearsona. Od 2012 roku Polska **wspięła się z 14-go na 10 miejsce** na świecie i piąte miejsce w Europie pod względem funkcjonowania systemu edukacji. Inną sprawą są późniejsze szanse młodych na startcie ku karierze zawodowej, lecz nie zależy to tyleż od skuteczności szkół ile od sytuacji gospodarki narodowej.

8. Wielu dziś pisze o potrzebie tworzenia „szkoły myślenia”. Co – Pani zdaniem - jest słabą stroną szkolnego nauczania w klasach I-III?

Na pewno nie jest to brak sytuacji zadaniowych prowokujących dzieci do myślenia. Należy podkreślić, iż wszystkie dzieci myślą. Każde na swój sposób i na miarę swoich możliwości, trzeba tylko umieć to dostrzec. Dlatego stosuje się różne metody i indywidualizację nauczania, aby każdemu dziecku dać **szansę odnieść sukces**. Jeśli chodzi o słabe strony – nie odniosłabym ich do samego nauczania. Uważam, iż każdy nauczyciel pracujący w I-III powinien mieć swojego asystenta. To pozwoliłoby mu na skupienie uwagi na tym, co najważniejsze, a osobie asystującej na lepsze przygotowanie się do zawodu.

9. Uczy Pani także religii i etyki. Jakie jest zainteresowanie uczniów etyką?

Powiedziałaby, że z roku na rok coraz większe i to zarówno w klasach I-III, jak i IV-VI. Etyka jest nowym przedmiotem, nieznanym obszarem dla dzieci i rodziców, którzy nie wiedzieli, czego się spodziewać, gdyż przedmiot ten kojarzy się z poważnymi tematami. Niemniej jednak niektórzy rodzice wyrazili chęć, by ich dziecko uczęszczało na zajęcia. Mówię tu o rodzicach, gdyż to oni są decyzyjni w tym temacie. Jednak **ciekawość dzieci i pytanie: co wy tam robicie na tej etyce?** – wystarczyła, by grono na tych zajęciach powiększało się. Myślę, iż przyczynił się do tego fakt, że lekcje są ciekawe, inne niż wszystkie i, że okazało się, że *nie taki diabeł straszny*. Ponadto zainteresowanie to nie wypływa z faktu, że uczniowie ci nie uczęszczają na katechizację. Wręcz przeciwnie. Znakomita większość uczestniczy w lekcjach religii. Jedno nie wyklucza drugiego, a nawet wspomaga.

10. Czy jest Pani zwolennikiem budowania „szkoły myślenia”? Dlaczego szkoła powinna bardziej uczyć myślenia: racjonalnego, naukowego, twórczego, a nie preferować opanowanie przedmiotowej wiedzy?

Przede wszystkim nie jestem zwolenniczką skrajności. Nauka myślenia nie oznacza dla mnie eliminacji teorii wiedzy przedmiotowej i vice versa. Uważam, iż oba te czynniki są tak samo ważne. Znajomość teorii **podnosi jakość myślenia**, a umiejętność twórczego, naukowego bądź racjonalnego zastosowania tej wiedzy w praktyce stanowi o umiejętności korzystania z różnych typów źródeł.

O edukacji ciekawej i skutecznej w szkole podstawowej.

Rozmowa z Panią Joanną LESSNAU – nauczycielką edukacji wczesnoszkolnej... - cd.

11. Niektórzy sugerują, że szkołę trzeba uwolnić od formalnych ocen, cenzurek. Ale dzieci chyba lubią oceny, ładne oceny? Jaka jest słabość w szkolnych stopniach?

Ocena jest przede wszystkim informacją zwrotną zarówno dla ucznia jak i dla rodzica, zwłaszcza obecnie, gdy zaczynamy **stosować ocenianie kształtujące**. Uczniowie oczekują ocen, to naturalne, pragną się dowiedzieć o swoich postępach w nauce lub potrzebują podpowiedzi, jak poradzić sobie z problemem. Otrzymane świadectwo szkolne, jest dowodem całorocznej pracy dziecka dającym możliwość kontynuowania nauki na kolejnych poziomach. Nie wyobrażam sobie funkcjonowania szkoły bez oceniania, ani tym bardziej bez świadectw.

12. Wielu piszących o edukacji akcentuje znaczenie samodzielności myślenia i działania uczniów podczas uczenia się. Dlaczego jest to takie ważne? Jak można rozwijać samodzielność dzieci klas I-III?

To jest właśnie celem nauczania: doprowadzić, aby dziecko stało się samodzielnie myślącym, działającym i potrafiącym **podejmować życiowe decyzje** człowiekiem. Szkoła stwarza możliwość wszechstronnego i optymalnego rozwoju wszystkich dyspozycji poznawczych. Tak więc, każda czynność i każde zadanie jest ukierunkowane na ten cel. Codziennie dziecko podejmuje wiele samodzielnych decyzji, tylko są one na tyle drobne, że się ich nie dostrzega. Bardzo dobrze rozwija samodzielność w dziecku powierzenie mu jakiegoś zadania, zezwolenie na pewną swobodę działania. Klasowa samorządność, podejmowanie decyzji, to uczy także odnajdywania swego miejsca w szkolnym społeczeństwie.

Dziecko chce być dobre... (fot. www.LaboratoriumPsychoedukacji.pl)

O edukacji ciekawej i skutecznej w szkole podstawowej.

Rozmowa z Panią Joanną LESSNAU – nauczycielką edukacji wczesnoszkolnej... – cd.

13. W CEN w Koszalinie jestem konsultantem, zajmuję się informacją pedagogiczną i upowszechnianiem innowacji edukacyjnych – stąd pytanie o innowacyjność edukacji. Czy jej sekret tkwi w stosowaniu nowoczesnych technologii TIK?

Myślę, iż wiele czynników składa się na aktualną definicję słowa innowacyjność, zwłaszcza w szkole. TIK jest niewątpliwie jednym z nich. Do tego dochodzą nowoczesne sposoby uczenia, urozmaicone materiały dydaktyczne, **indywidualizacja nauczania**, sposoby kontaktowania się z rodzicami czy ocenianie, o którym już wspomniałam wcześniej. To właśnie nowe technologie pozwalają wzbogacać nauczycielski warsztat pracy, są obecnie narzędziem nieodzownym w szkolnej bazie pomocy dydaktycznych.

➔ Edukacja to nie nauka faktów, ale trening umysłu do samodzielnego myślenia.

[Albert Einstein]

14. Jestem też redaktorem „Nauczycielskiej Edukacji” – stąd pytanie o nauczycielską kreatywność i innowacyjność. Czy nauczyciele chętnie podejmują innowacje?

Sam charakter pracy nauczyciela narzuca bycie kreatywnym. Nauczyciel musi być przygotowany **na każdą okoliczność**. Pracując z dziećmi trzeba posiadać umiejętność rozpoznawania sytuacji (dydaktycznej czy wychowawczej) i dostosowania do niej tego, z czym przyszliśmy na lekcję. Tym jest dla mnie ogólnie rozumiana kreatywność.

Myślę, że z podejmowaniem innowacji jest podobnie. Samo życie, zachodzące w nim zmiany, rozwój technologii, korzystanie z nowoczesnych pomocy dydaktycznych, wpływa na decyzje o wprowadzeniu do szkoły innowacji. Myślę, że każdy nauczyciel w swoim tempie dostosowuje się do zachodzących zmian. Różne są drogi dochodzenia do własnych koncepcji innowacyjnych.

15. Czemu one właściwie służą?

Dokonujące się przemiany stawiają nauczycieli wobec konieczności weryfikacji dotychczasowych sposobów nauczania, poszukiwania nowych, niekonwencjonalnych metod. **Aby dotrzeć do ucznia**, trzeba posługiwać się zupełnie innym zestawem narzędzi niż w XX wieku. Nowatorskie rozwiązania programowe, organizacyjne lub metodyczne wpływają na poprawę jakości pracy szkoły, a więc i na jej efektywność.

16. Czym więc dla Pani - jako nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej, religii i etyki - jest nowoczesność edukacji?

Dzisiejszy świat niesie z sobą bogactwo interaktywnych narzędzi i technik, w którym uczeń porusza się w sposób naturalny. Nowoczesność w edukacji to wykorzystywanie ciekawych metod nauczania w oparciu o technologię informacyjną w taki sposób, aby uczeń potrafił przetworzyć docierającą do **niego informację w wiedzę**. Nie oznacza to jednak, że nowe podejście do nauczycielskich zadań ma negować lub umniejszać zasługi szkoły z przeszłości.

➔ Serdecznie dziękuję za rozmowę. – dr Julian Piotr Sawiński – redaktor naczelny „Nauczycielskiej Edukacji”

Maciej Kopeć wiceministrem MEN

Pani premier Beata Szydło, na wniosek minister edukacji narodowej Anny Zalewskiej, z dniem 4 stycznia, powołała Macieja Kopcia na stanowisko Podsekretarza Stanu w MEN. M. Kopeć to m.in. były Zachodniopomorski Kurator Oświaty [1].

Maciej Kopeć (ur. 1962 r. w Poznaniu) to absolwent studiów na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego (kierunek historia). Pracę jako nauczyciel rozpoczął w 1987 r. W 2001 r. uzyskał kwalifikacje w zakresie zarządzania oświatą. Jest nauczycielem dyplomowanym (2003 r.) oraz egzaminatorem egzaminu maturalnego z historii (2004 r.). W latach 1996-2006 pełnił funkcję wicedyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 7 w Szczecinie, następnie (w latach 2006-2008) Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty.

(fot. [Ministerstwo Edukacji Narodowej](#))

Za wybitne osiągnięcia został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi i Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz wyróżniony: dwukrotnie nagrodą Ministra Edukacji Narodowej, dwukrotnie nagrodą Kuratora Oświaty, siedmiokrotnie nagrodą Prezydenta Miasta Szczecina, w tym nagrodą *Primus Inter Pares* dla najlepszego nauczyciela w Szczecinie, nagrodą Komitetu Głównego Olimpiady Historycznej i Medalem Olimpiady Historycznej oraz wieloma innymi nagrodami i wyróżnieniami różnych instytucji i organizacji.

Obok pracy zawodowej angażował się w działalność społeczną. W latach 80. w NZS, KPN i „Solidarność”, następnie m.in. w oświatowych związkach zawodowych („Solidarność”, „Solidarność – 80”). Był radnym Miasta Szczecina (2006-2010). W 2015 r. został ponownie wybrany na szczecińskiego radnego (przewodniczący Komisji ds. Kultury RM Szczecin) [1,2].

1. Red. Maciej Kopeć Podsekretarzem stanu w MEN. www.eid.edu.pl/profil - z 04.01.2016.

2. źródło: [Ministerstwo Edukacji Narodowej](#)

Kto dostał Koszalińskie Orły 2015?

W koszalińskiej filharmonii odbyło się noworoczne spotkanie Piotra Jedlińskiego - prezydenta Koszalina z politykami, samorządowcami, przedstawicielami nauki, gospodarki i kultury.

Każdego roku z tej okazji przyznawane są nagrody - Koszalińskie Orły. W dziedzinie "edukacja", za rok 2015, Orła dostało **II Liceum Ogólnokształcące** im. Władysława Broniewskiego. Wiktor Kamieniarz, dyrektor szkoły, która jest oceniana jako szkoła nowoczesna, partnerska i o wysokim poziomie nauczania, bardzo chwali swoich uczniów. Zawsze byliśmy szkołą bardzo dobrą. Świadczą o tym znakomici absolwenci i wyniki egzaminów maturalnych - dodaje dyrektor [1].

Orła w dziedzinie "społeczna odpowiedzialność" dostała **fundacja "Zdążyć z miłością"**. Za, jak powiedziano w uzasadnieniu, miłość okazaną bezdomnym, samotnym matkom. Małgorzata Kaweńska - Ślęzak, prezes fundacji, przypominała, że wraz ze współpracownikami koncentruje się na zapewnieniu kobietom i ich dzieciom godnych warunków życia oraz przygotowuje matki do samodzielnego życia. Pomóc mają w tym mieszkania dla samotnych matek. W tej chwili będziemy realizować projekt drugiego mieszkania chronionego - podkreśla Małgorzata Kaweńska-Ślęzak.

Koszalińskie Orły 2015 trafiły jeszcze do **Fabryki Maszyn Bumar**. "Gospodarczego" Orła przyznano za nieustanny rozwój, rozmach w działaniu oraz trwały sukces gospodarczy. Bumar produkuje podnośniki hydrauliczne do zastosowań wojskowych, dla służb energetycznych i straży pożarnych.

Ostatnia, czwarta statuetka Orła, trafiła za działalność kulturalną do **Szkoły Tańca Top Toys** za, jak powiedziano w laudacji, nieustającą pasję i taneczne mistrzostwo [1].

Ważny problem szkoły: Deficyt szkolnego zaufania

Co piąty nauczyciel niechętnie przyznaje kolegom z grona pedagogicznego i dyrektorowi, że ma jakiś problem, a ponad 30% nie potrafi jednoznacznie stwierdzić, czy obdarza zaufaniem swoich współpracowników [1]. Smutne.

Ponad 40% nauczycieli potwierdza, że ich grono jest podzielone na trzymające się razem grupy. Analizę szkolnego klimatu przedstawiono w raporcie IBE „Bezpieczeństwo uczniów i klimat społeczny w polskich szkołach” (<http://eduentuzjasci.pl/images/stories/publikacje/IBE-raport-Przemoc-Klimat-w-szkole.pdf>).

Czytamy w nim m.in., że na pytanie, czy nauczyciele naprawdę słuchają uczniów, pozytywnie odpowiedziało 75% uczniów podstawówki, ale już tylko 46% technikum.

Informacje o deficycie zaufania w szkole prezentuje „Dyrektor Szkoły” w nr 11/2015 [1]. Warto przeczytać.

1. Red., *Deficyt szkolnego zaufania*. „Dyrektor Szkoły” 2015 nr 11, s. 8.

Dyrektor Szkoły 2015 nr 11
(fot. www.dyrektorszkoły.pl)

Zmieniać świat czy siebie samego? (fot. www.charaktery.eu)

Konferencja PK: Województwo środkowopomorskie – szansą na lepszy rozwój

Politechnika Koszalińska, tj. Katedra Polityki Ekonomicznej i Regionalnej Wydziału Nauk Ekonomicznych zaprasza 20 stycznia 2016 roku na konferencję naukową pt. „**Województwo Środkowopomorskie – szansa na lepszy rozwój**”.

Konferencja odbyła się pod patronatem JM Rektora Politechniki Koszalińskiej prof. dr hab. inż. Tadeusza Bohdala w Koszalinie, ul. Kwiatkowskiego 6 E Politechnika Koszalińska, w auli głównej.

W programie przewidziano:

10:00 – Otwarcie konferencji - prof. dr hab. T. Bohdal - Rektor Politechniki Koszalińskiej

10:15 – 12:00 wystąpienia:

1/ prof. dr hab. Michał Jasiulewicz (PK): Pomorze Środkowe – region zmarginalizowany w istniejącym podziale administracyjnym

2/ prof. nadz. dr hab. Roman Rudnicki (UMK Toruń): Struktura przestrzenna rolnictwa i wykorzystanie środków UE w ramach Wspólnej Polityki Rolnej w regionie Pomorza Środkowego

3/ dr Luiza Ossowska (PK): Zmiany w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego gmin w regionie Pomorza Środkowego na tle pozostałych gmin województw sąsiednich

4/ dr Waldemar Gostomczyk (PK): Kryteria podziału środków unijnych w ramach regionalnych programów operacyjnych

12:15 - 14:00 - wystąpienia przedstawicieli polityki i władz administracyjnych

14:15 – 16:00 - dyskusja

16:00 – 16:15 - podsumowanie: JM Rektor Politechniki Koszalińskiej, Prezydent m. Koszalina

Zainteresowanie było spore. Przewodniczącym Komitetu Organizującego był prof. dr hab. Michał Jasiulewicz [1].

1. M. JASIULEWICZ, Zaproszenie – inf. z 11.01.2016.

Ranking najlepszych liceów i techników 2016

XIII LO w Szczecinie jest najlepszym liceum ogólnokształcącym, a **Technikum Nowoczesnych Technologii im. Jana Pawła II w Kleszczowie** najlepszym technikum w Polsce - według Rankingu Szkół Ponadgimnazjalnych PERSPEKTYWY 2016, który po raz 18. został opublikowany przez Fundację Edukacyjną Perspektywy [1].

W tegorocznej edycji rankingu analizowane były wyniki 2167 liceów ogólnokształcących i 1817 techników. Opublikowany został wykaz 500 najlepszych polskich liceów i 300 techników.

- Dobre liceum czy technikum otwiera wszystkie drzwi. Daje nie tylko wiedzę i umiejętności, ale także wychowuje, kształtuje postawę życiową młodego człowieka. Takie właśnie szkoły wskazuje nasz Ranking, który właśnie osiągnął dorosłość: to jego XVIII edycja - mówi Waldemar Siwiński, prezes Fundacji Edukacyjnej Perspektywy, pomysłodawca polskich rankingów edukacyjnych. - Na wyniki Rankingu Szkół Ponadgimnazjalnych czekają dyrektorzy i nauczyciele oraz gimnazjaliści i ich rodzice, którzy stoją przed wyborem szkoły ponadgimnazjalnej, a także - co bardzo nas cieszy! - organy prowadzące szkoły. Z satysfakcją odnotowujemy, że najlepsze licea i technika w województwach są dodatkowo nagradzane przez prezydentów miast, marszałków i wojewodów.

Ranking Perspektyw został przygotowany w oparciu o wyniki egzaminów maturalnych (na poziomie obowiązkowym i rozszerzonym) i sukcesy szkół w olimpiadach przedmiotowych, a w przypadku techników uwzględniono również wyniki egzaminów zawodowych. Zasady Rankingu ustaliła Kapituła złożona z przedstawicieli uczelni, dyrektorów okręgowych komisji egzaminacyjnych (OKE) i przewodniczących komitetów głównych olimpiad. Pracom Kapituły przewodniczył **prof. dr hab. Jan Łaszczyk**, rektor Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie [1].

- U źródeł sukcesu każdej szkoły można znaleźć podobne elementy, dziś pozornie przestarzałe: ideę, poczucie misji, odpowiedzialność za młodych ludzi, których kształtujemy i wprowadzamy w dorosłość - mówi Cezary Urban, dyrektor XIII LO w Szczecinie. Agnieszka Nagoda-Gębicz, dyrektorka zwycięskiego Technikum Nowoczesnych Technologii im. Jana Pawła II w Kleszczowie, podkreśla: - Naszym celem jest wysoka jakość kształcenia i wychowania połączona z rozwojem osobistym każdego ucznia.

Ranking Szkół Ponadgimnazjalnych Perspektywy 2016 to w istocie sześć rankingów, w tym dwa rankingi główne: **Ranking Liceów Ogólnokształcących 2016**, **Ranking Techników 2016** oraz cztery rankingi dodatkowe: **Ranking Maturalny 2016** w grupie liceów, **Ranking Maturalny 2016** w grupie techników, **Ranking Olimpijski 2016** oraz **Ranking Egzaminów Zawodowych 2016 w grupie techników**. Dla uczniów i nauczycieli niezwykle cenne okażą się także podrankingi wojewódzkie, które są wyciągami z głównych rankingów ogólnopolskich. Pełne wyniki można znaleźć na www.licea.perspektywy.pl i www.technika.perspektywy.pl.

Ranking najlepszych liceów i techników 2016 – cd.

Oto najlepsze szkoły ponadgimnazjalne 2016

Ogólnopolski Ranking Liceów Ogólnokształcących 2016

1. XIII Liceum Ogólnokształcące w Szczecinie
2. XIV Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica w Warszawie
3. Liceum Akademickie UMK w Toruniu
4. LO nr XIV im. Polonii Belgijskiej we Wrocławiu
5. V Liceum Ogólnokształcące im. Augusta Witkowskiego w Krakowie
6. III LO z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marynarki Wojennej RP w Gdyni
7. 2 Społeczne LO STO im. Pawła Jasienicy w Warszawie
8. VIII Liceum Ogólnokształcące im. Władysława IV w Warszawie
9. II LO z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Stefana Batorego w Warszawie
10. LXIV LO im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Warszawie
11. XXVII LO im. Tadeusza Czackiego w Warszawie
12. LO nr III im. Adama Mickiewicza we Wrocławiu
13. Liceum Ogólnokształcące im. św. Jadwigi Królowej w Kielcach
14. LXVII LO im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w Warszawie
15. VI LO z Oddz. Dwujęzyczne im. Jana Kochanowskiego w Radomiu

Ogólnopolski Ranking Techników 2016

1. Technikum Nowoczesnych Technologii im. Jana Pawła II w Kleszczowie
2. Technikum Łączności nr 14 w ZS Łączności w Krakowie
3. Technikum Zawodowe nr 7 w ZSE-M w Nowym Sączu
4. Technikum Elektroniczne w ZSE im. WP w Bydgoszczy
5. Technikum Komunikacji w ZS Komunikacji w Poznaniu
6. Technikum nr I w ZS Polit. im. Bohaterów Monte Cassino we Wrześni
7. Technikum Mechatroniczne nr 1 w ZSLiT nr 1 w Warszawie
8. Technikum w ZSE im. Bohaterów Westerplatte w Radomiu
9. Technikum Elektroniczne im. Obrońców Lublina 1939 r. w Lublinie
10. Technikum nr 5 w ZS Ponadgimnazjalnych w Krośnie
11. Publiczne Technikum nr 5 w ZSE im. Tadeusza Kościuszki w Opolu
12. Technikum nr 4 w ZS nr 6 w Jastrzębiu Zdroju
- 13. Technikum Zawodowe nr 2 w ZS im. Henryka Sienkiewicza w Kołobrzegu**
14. Technikum w Zespole Szkół Ekonomicznych w Mińsku Mazowieckim
15. Technikum Zawodowe w ZS nr 2 im. Księcia Sanguszki w Lubartowie

Ranking najlepszych liceów i techników 2016 – cd.

Ranking Maturalny Liceów Ogólnokształcących 2016

1. 2 Społeczne LO STO im. Pawła Jasienicy w Warszawie
2. Liceum Akademickie UMK w Toruniu
3. XIV Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica w Warszawie

Ranking Maturalny Techników 2016

1. Technikum Nowoczesnych Technologii im. Jana Pawła II w Kleszczowie
2. Technikum Łączności nr 14 w ZS Łączności w Krakowie
3. Technikum Mechatroniczne nr 1 w ZSLiT nr 1 w Warszawie

Ranking Olimpijski 2016

1. XIII Liceum Ogólnokształcące w Szczecinie
2. XIV Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica w Warszawie
3. Liceum Akademickie UMK w Toruniu

Ranking Egzaminów Zawodowych 2016

1. Technikum Nowoczesnych Technologii im. Jana Pawła II w Kleszczowie
2. Technikum nr 3 im. Stanisława Staszica w Ciechanowie
3. Technikum Elektroniczne w ZSE im. Wojska Polskiego w Bydgoszczy

Najlepsze licea ogólnokształcące i technika 2016 w województwach

1/ zachodniopomorskie

XIII Liceum Ogólnokształcące w Szczecinie

Technikum Zawodowe nr 2 w ZS im. H. Sienkiewicza w Kołobrzegu

2/ pomorskie

III LO z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marynarki Wojennej RP w Gdyni

Technikum Weterynarii w ZSR CKP w Bolesławowie

3/ wielkopolskie

I Liceum Ogólnokształcące w Swarzędzu

Technikum Komunikacji w ZS Komunikacji w Poznaniu [2].

-
1. Informacja prasowa z e-poczty – z 14.01.2016.
 2. www.perspektywy.pl

Czy zaufanie może zastąpić szkolne ocenianie?

Ocenianie budzi bardzo różne emocje, w tym szkodliwe. Łączy się z nim stosowanie kar i nagród, a właściwie ocena jest albo nagrodą albo karą. Zdaniem niektórych psychologów i dydaktyków warto odchodzić od szkolnego rygoryzmu i oceniania uczniów, aby lepiej wspomagać ich rozwój. Należy zrozumieć walory budowania dobrych, przyjaznych relacji między podmiotami edukacji.

Oddziaływania na uczniów i nauczycieli

Oddziaływanie na uczniów (na nauczycieli także) za pomocą nagród i kar wpisuje się w życie szkoły na wielu poziomach. Ciekawie o tym powiedziała Agnieszka Stein [2015¹] w artykule – wywiadzie pt. **Zaufanie zamiast oceniania** – upowszechnionym niedawno w miesięczniku „Dyrektor Szkoły”. Odpowiadała na pytanie: Jak zaufanie wpływa na nauczycieli, dyrektorów i uczniów oraz czemu służy budowanie relacji opartych na zaufaniu? Odpowiedzi te warto poznać.

Okazuje się z badań, że ponad 30% sondowanych nauczycieli nie potrafi jednoznacznie stwierdzić, czy obdarza zaufaniem swoich współpracowników. Co piąty nauczyciel niechętnie przyznaje kolegom z grona pedagogicznego i dyrektorowi, że ma jakiś problem. Ponad 40% nauczycieli potwierdza, że ich grono jest podzielone na trzymające się razem grupy. To oczywiście nie służy dobrej atmosferze w szkole.

O naukowej analizie szkolnego klimatu można przeczytać w raporcie IBE „Bezpieczeństwo uczniów i klimat społeczny w polskich szkołach”. Czytamy w nim m.in., że na pytanie, czy nauczyciele naprawdę ich słuchają, pozytywnie odpowiedziało 75% uczniów podstawówki, ale już tylko 46% technikum.[2015²]. Dane te pokazuje też artykuł pt. **Deficyt szkolnego zaufania** – w: „Dyrektor Szkoły” 2015 nr 11 (s. 9).

Odchodzenie od szkolnego rygoryzmu

Ocenianie w szkole ma charakter kary lub nagrody. Artykuł ww. zaczyna się od stwierdzenia red. Małgorzaty Stańczyk dotyczącego zainteresowania odchodzeniem nauczycieli od szkolnego rygoryzmu. Stwierdza, że: „Coraz więcej mówi się o odchodzeniu w edukacji od metod, które **bazują na systemie nagród i kar**, m.in. od oceniania za pomocą stopni. Jest pewna grupa inicjatorów tego podejścia w szkołach publicznych – rosnąca w siłę, ale wciąż nieliczna”. Faktycznie zainteresowanie edukatorów systemem edukacyjnym bez kar i nagród wzrasta [2015³].

Odchodzenie nauczycieli od szkolnego rygoryzmu jest trudne. Jego potrzebę trafnie uzasadniła ww. autorka wskazując pozytywne strony odejścia od stosowania w szkole metod nacisku. Dziś coraz głośniejsze jest podejście, które bazuje na samodzielności uczniów i zaufaniu. Można się zapoznać z nim w artykule pt. **Jak motywować do...? – Zrezygnować ze stosowania nagród!** [2015⁴]. Jest prezentowany na stronie internetowej CEN w Koszalinie w opcji: Informacja pedagogiczna - Motywowanie.

Odkrywanie mocy motywacji

Odchodzenie od rygoryzmu ładnie mieści się w filozofii i zasadach humanistycznej edukacji. Istotne jest zatem pytanie red. M. Stańczyk [2015], które brzmi: **Czy ruch ten zacznie zataczać szersze kręgi?** Agnieszka Stein odpowiada, że: Trudno rozmawiać z nauczycielami o podejściu bez kar i nagród, kiedy oni sami funkcjonują w systemie, w którym są oceniani, nagradzani i karani w różnych, mniej lub bardziej subtelnych, formach. Również dyrektorzy szkół – temu służy ewaluacja”.

¹ M. STAŃCZYK (oprac.), *Zaufanie zamiast oceniania*. (rozmowa z psycholog Agnieszką Stein). „Dyrektor Szkoły” 2015 nr 11, s. 26-27.

² <http://eduentuzjasci.pl/images/stories/publikacje/IBE-raport-Przemoc-Klimat-w-szkole.pdf>.

³ [www.cen.edu.pl/Informacja pedagogiczna/Motywowanie](http://www.cen.edu.pl/Informacja_pedagogiczna/Motywowanie) - 2015.

⁴ J. P. SAWIŃSKI, *Jak motywować do...? – Zrezygnować ze stosowania nagród!* – [www.cen.edu.pl/Informacja pedagogiczna/Motywowanie](http://www.cen.edu.pl/Informacja_pedagogiczna/Motywowanie) - 2015; tenże: *Jak motywować do...? Zakazać zakazywania!* [www.cen.edu.pl/Informacja pedagogiczna/Motywowanie](http://www.cen.edu.pl/Informacja_pedagogiczna/Motywowanie) - 2015.

Czy zaufanie może zastąpić szkolne ocenianie? – cd.

Okazuje się, że założenie, iż ludzka motywacja jest czymś zewnętrznym jest błędne, a może nawet szkodliwe. Cały nasz szkolny system oparty jest **na rygorach i ocenianiu**. Zdaniem ww. psycholog jest „oparty na podejściu X, czyli założeniu, że motywacja jest czymś zewnętrznym, w związku z czym, aby ludzie chcieli dobrze pracować, trzeba ich motywować nagrodami lub karać”.

Oczywista wartość zaufania

Oczywista jest wartość zaufania. Jest ono ważniejsze niż ocenianie. Efektem preferowania motywacji zewnętrznej jest przekonanie – twierdzi ww. psycholog – „że trzeba im powiedzieć, iż pracują źle, zagrozić różnymi konsekwencjami – wtedy **zaczyna pracować lepiej**. Na tym opiera się cały system, nie tylko stosunek nauczyciela do dziecka...”

Oto więc: „nauczycielowi byłoby dużo łatwiej zrezygnować z tych wszystkich metod nacisku, gdyby miał pewność, że jego przełożeni nie będą **mieli do niego pretensji**, że w klasie jest głośno, że nie zrealizował podstawy programowej, dzieci nie przeczytały jakiejś książki, brzydko piszą w zeszytach...”

➔ ***Cały ten system oparty jest na tym, że wszyscy wzajemnie się kontrolują.*** [Agnieszka Stein 2015]

Ocenianie za wyniki testów

Ocenianie powinno przegrać z zaufaniem. Zainteresowanie budzą także kolejne pytania tej rozmowy, np. pytanie drugie: **Czy dzięki temu jakość pracy rzeczywiście wzrasta?** Jestem silnie przekonana, że spada – twierdzi psycholog – „mimo iż obserwowany krótkoterminowy i w wąskim zakresie wzrost jakości pozwala odnieść wrażenie, że metody oparte na motywacji zewnętrznej są skuteczne. Poprzez karanie i nagradzanie bardzo często tracimy z oczu właściwy cel swojej pracy, w tym wypadku edukacji”.

Oczywiste więc jest, że „jeśli szkoła jest oceniana za wyniki w testach, nauczyciele zamiast **myśleć o innowacyjnym** podejściu do nauki od września zaczynają z dziećmi ćwiczyć rozwiązywanie zadań, by zwiększyć szansę uzyskania wysokich not”. Może więc trzeba zakazać zakazywania?

Fot. 1: Zakaz gry na boisku (fot. www.poranny.pl – autor: Andrzej Zgiet)

O tym jest szerzej w artykule pt. **Czy można zakazać zakazywania?** [2015⁵]. Artykuły te warto przeczytać! Ponadto warto pamiętać, że działanie kar i nagród jest wątpliwe. Agnieszka Stein stwierdza, że:

➔ ***Ludzie pod wpływem kar i nagród podejmują pewne działania, ale nie takie, które rzeczywiście podniosą jakość pracy szkoły lub sprawią, że dzieci zyskają szerszą wiedzę lub będą sobie lepiej radzić.*** [Agnieszka Stein 2015]

- dr Julian Piotr Sawiński – CEN w Koszalinie

⁵ J. P. SAWIŃSKI, *Czy można zakazać zakazywania?* Edunews.pl – z 11.01.2015.

„Morska Kraina” w Kołobrzegu Szkołą Podstawową Roku 2015

Kołobrzeska szkoła uzyskała certyfikat „Szkoła Podstawowa Roku 2015”. Jest to „Morska Kraina” – czyli Prywatna Szkoła Podstawowa w Kołobrzegu, która w roku 2015 uzyskała miedziany certyfikat Centralnego Biura Certyfikacji Krajowej. Gratulujemy certyfikatu i życzymy w następnym roku złotego (Red.).

Konkurs branżowy pn. „Placówka Oświatowa Roku 2015” ma charakter ogólnopolski. Jego organizatorem jest Centralne Biuro Certyfikacji Krajowej, instytucja wspierająca podmioty edukacyjne i gospodarcze w rozwoju, poprzez **promocję ich działań** na rynku ogólnopolskim [1].

Kolejna, tj. już VI edycji konkursu „Placówka Oświatowa Roku 2015” została zakończona. Właśnie teraz pod koniec grudnia 2015 roku, **Centralne Biuro Certyfikacji Krajowej** ogłosiło jego wyniki. Jest organizowany w kategoriach: Technikum Roku, Liceum Roku, Gimnazjum Roku, Szkoła Podstawowa Roku oraz Przedszkole Roku.

Laureaci konkursu w kategorii szkoły podstawowe (fot. materiały prasowe-www.eid.edu.pl)

„Morska Kraina” w Kołobrzegu Szkołą Podstawową Roku 2015 – cd.

Konkursowy program jest adresowany do różnych placówek oświatowych. Ma na celu nagrodzenie instytucji edukacyjnych oferujących **atrakcyjne programy** dydaktyczne, realizowane w atmosferze przyjaznej i otwartej na potrzeby uczniów i studentów. Wyjątkowa kadra zarządzająca, pasja i pedagogiczny profesjonalizm znacząco przyczyniły się do sukcesu. W poszczególnych kategoriach, nagrodzonym szkołom ponadgimnazjalnym, gimnazjom, szkołom podstawowym i przedszkolom przyznano certyfikaty złote, srebrne i miedziane [1].

Konkurs podsumowano 17 grudnia 2015, na uroczystej gali w Polskiej Agencji Prasowej w Warszawie, gdzie dyrektor szkoły **Dorota Żurawska-Nowak** odebrała certyfikat Godło Szkoły Podstawowej Roku 2015. Chwili tej towarzyszyła profesor Edyta Gruszczyk-Kolczyńska, która dała początek szkole, inspirując kadre i Rodziców Przedszkola Morska Kraina do realizacji kolejnego etapu edukacyjnego, w oparciu o założenia programu dziecięcej matematyki i rozwijania zdolności u małych dzieci [2].

Kluczowymi sprawami ocenianymi podczas certyfikacji są między innymi:

- 1/ doświadczenie i **kompetencje kadry** dydaktycznej,
- 2/ prestiż placówki,
- 3/ dynamika jej rozwoju,
- 4/ atrakcyjna infrastruktura,
- 5/ wyposażenie sprzyjające nauce i opiece [1].

Kołobrzeska Prywatna Szkoła Podstawowa „Morska Kraina”, której organem prowadzącym jest **Fundacja Integracji Środowisk Edukacyjnych**, powstała w odpowiedzi na oczekiwania rodziców dzieci z przedszkola, zainspirowanych programem profesor Edyty Gruszczyk-Kolczyńskiej i Ewy Zielińskiej. Wizja kontynuacji edukacji w głowach właścicieli, nauczycielka poszukująca miejsca optymalnych warunków i programów dla edukacji małych dzieci oraz życzliwość wielu prywatnych ludzi spowodowały, że marzenia zmieniały się w realne działania [2].

Konsekwentna realizacja programu EU Leonardo da Vinci poszerzyła horyzonty nauczycieli przedszkolnych, aby przygotować szkołę do pracy z 6-latkami i wdrażania szerokiego wachlarza zajęć wspomagających rozwój dzieci. Nadrzędnym celem edukacji w Morskiej Krainie jest wdrażanie **rozwiązań Edukacji XXI**, w oparciu o sprawdzone metody nauczania (...) [2].

1. Red., *Znamy Placówki Oświatowe Roku 2015* – www.eid.edu.pl/news/znamy - z 27.12.2015.
2. www.morskakraina.info.

Czy polska szkoła wykorzystuje kreatywność uczniów?

Oto ciekawy problem: Czy polska szkoła wykorzystuje kreatywność uczniów? Odpowiedź jest w artykule pt. „Polska szkoła wykorzystuje kreatywność uczniów”. Oto jego treść (przedruk - 1).

Nie jest prawdą, że szkoła zabija wyobraźnię uczniów i nie potrafi wykorzystać ich kreatywności. Najnowsze badania dowodzą czegoś odwrotnego. "Szkoła może być dla kreatywnych uczniów miejscem przyjaznym, pozwalającym na wykorzystanie twórczego potencjału" - do takich wniosków doszli eksperci z Instytutu Badań Edukacyjnych, którzy przeprowadzili "Badania szkolnych uwarunkowań efektywności kształcenia" (SUEK).

Badanie objęło 172 szkoły podstawowe (blisko **300 oddziałów** klasowych) w całym kraju i około 6000 uczniów, którzy jesienią 2010 roku rozpoczęli naukę w III klasie. Ich losy szkolne były śledzone w kolejnych etapach badania od 2010 do 2014 roku, czyli do progu gimnazjum. W badaniu SUEK wyobraźnia twórcza mierzona była w klasie V. Wyobraźnię twórczą badano Testem Twórczych Zdolności Wyobrażeniowych, opracowanym w ramach projektu finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki, który może być stosowany do badania osób w dowolnym wieku, począwszy od 4. roku życia.

Najważniejszy wniosek jest taki, że wbrew wielu opiniom, szkoła nie jest miejscem, gdzie zabija się kreatywność uczniów, a ich wyobraźnia nie jest wykorzystywana. "Po pierwsze okazało się, że uczniowie najsilniej obdarzeni wyobraźnią twórczą uczą się lepiej niż ich rówieśnicy z wyobraźnią przeciętną i słabą, a najlepsi uczniowie w klasach cechują się najwyższą wyobraźnią" - czytamy w raporcie. Wyniki uczniów z wysoką wyobraźnią twórczą były wyraźnie lepsze zarówno z czytania, jak i z matematyki. Co przekładało się na otrzymywane oceny. "Istnieje prosta relacja – uczniowie dobrze się uczący mają wyższy poziom wyobraźni twórczej nie tylko od tych, którzy uczą się słabo, lecz także od całej reszty uczniów z przeciętnymi osiągnięciami w nauce. Widać to na sprawdzianie w klasie VI, jak i w ocenach uczniów" - podkreślili eksperci IBE.

W ich opinii, niektórzy uczniowie kreatywni słabo radzą sobie w szkole "raczej nie z powodu swoich zdolności twórczych, ale bądź to z braku motywacji, bądź za sprawą swoich innych cech – na przykład większego nonkonformizmu lub ciekawości" Badanie pokazało też, że wyobraźnia odgrywa pozytywną rolę w wyjaśnianiu przyrostu osiągnięć. "Wyobraźnia jest wprawdzie słabym, ale istotnym wyznacznikiem wzrostu osiągnięć szkolnych między trzecią a szóstą klasą. Co ważniejsze, pozostawała ona istotnym wyznacznikiem, nawet gdy uwzględnimy mierzoną w klasie III inteligencję uczniów. Wyobraźnia nie przeszkadza w uczeniu się, a wprost przeciwnie – czyni je bardziej efektywnym" - doszli do wniosku autorzy raportu.

Czy polska szkoła wykorzystuje kreatywność uczniów?

Wiele tu zależy od odpowiednich metod nauczania i skonstruowania dobrego systemu oceniania. Naukowcy próbowali bowiem odpowiedzieć na pytanie: czy tam, gdzie oceny szkolne są silniej powiązane z wyobraźnią twórczą, uczniowie czynią większe postępy mierzone wskaźnikami EWD (edukacyjnej wartości dodanej)? "W tych klasach, gdzie zaobserwowaliśmy negatywne związki między ocenami szkolnymi a poziomem wyobraźni uczniów, odnotowano niższe wskaźniki EWD. To ważny wynik, choć wymaga dalszych analiz. Sugeruje, że klasy, w których nie wykorzystuje się twórczych możliwości uczniów w procesie uczenia się i nauczania, to miejsca, w których trudniej o edukacyjny sukces" - zauważyli eksperci.

Ich zdaniem, wiele wskazuje na to, że twórcza wyobraźnia jako zdolność umysłowa rozwija się pod wpływem ogólnych zdolności umysłowych (inteligencji) i jako taka jest przynajmniej częściowym pośrednikiem w relacji między inteligencją a osiągnięciami w nauce. "Gdyby ustalenie to powtórzyło się w kolejnych badaniach, mogłoby mieć ono bardzo istotne konsekwencje dla pedagogiki. Trening twórczości – skuteczna forma stymulowania zdolności twórczych mógłby bowiem wówczas zyskać dodatkową legitymizację jako działanie wspierające uczenie się i redukujące ryzyko niepowodzeń szkolnych" - uznali naukowcy.

Przypomnieli też, że szkoła cały czas się zmienia i "wbrew narzekaniom malkontentów nie zawsze na gorsze". Przestrzegli przed używaniem argumentu, że np. Bill Gates rzucił studia i został najbogatszym człowiekiem na świecie. "Trzeba pamiętać, że rzucił nie byle jakie studia, ale Harvard – najpierw musiał się na ten uniwersytet dostać. Szkolna edukacja – nawet nieidealna – to wieloletni trening poznawczy, którego błogosławieństw nie doceniamy, bo nie jesteśmy w stanie wyobrazić sobie życia bez szkoły" - stwierdzili autorzy raportu. (PS, GN) [1].

1. Piotr, *Polska szkoła wykorzystuje kreatywność uczniów*. – www.glos.pl – z 07.01.2016.

Zima w pełni (fot. www.facebook.pl – Zdjęcia na osi czasu)

Ciekawy artykuł: Piotr SKURA, *Co mamy z testów? Egzaminy mobilizują gimnazja do podnoszenia jakości nauczania.* „Głos Nauczycielski” 2015 nr 47, s. 6.

Egzamin gimnazjalny pozwala ocenić poziom nauczania w poszczególnych placówkach i sprawdzić, czy realizują one podstawę programową. A to ważne informacje dla dużej grupy rodziców, którzy decydują o wyborze gimnazjum.

Jeśli zapowiedzi polityków Prawa i Sprawiedliwości wejdą w życie, to wkrótce system egzaminacyjny i gimnazja przejdą rewolucję. Plan przywrócenia ośmioletnich szkół podstawowych i czteroletniego liceum oznacza unicestwienie gimnazjów. Tym samym zniesiony zostanie egzamin gimnazjalny. Sprawdzian po VI klasie szkoły podstawowej – według planów rządu PiS – zastąpiony będzie natomiast badaniem mającym określić poziom wiedzy i umiejętności poszczególnych roczników, przeprowadzonym jedynie na losowo wybranej grupie szkół. Tym samym budowany od kilkunastu lat system egzaminów zewnętrznych czeka likwidacja.

Czy to dobrze?

Niekoniecznie – odpowiadają eksperci Instytutu Badań Edukacyjnych, którzy opublikowany właśnie „Raport o stanie edukacji 2014” poświęcili ocenie systemu egzaminacyjnego. Ich zdaniem egzaminy zewnętrzne, czyli sprawdzian dla szóstoklasistów, egzamin gimnazjalny i matura, są ważnym narzędziem w polityce edukacyjnej.

W polskim systemie oświaty pojawiły się one w 2002 r. jako jeden z filarów reformy edukacyjnej rządu Jerzego Buzka. – Wcześniejsze egzaminy wstępne do szkół średnich i na studia słabo się sprawdzały. Były postrzegane jako nieprzejrzyste i niesprawiedliwe, a niekiedy wręcz korupcjogenne. Nie zawsze liczyła się wiedza i umiejętności, ale inne cechy osób ubiegających się o przyjęcie na studia – przypomniał dr Michał Sitek, współautor raportu i wicedyrektor IBE [2].

Treści artykułu

Ten artykuł red. P. Skury ukazuje walory szkolnego testowania. Zawiera odpowiedzi na 5 istotnych dla nas pytań, które autor ukrył pod tytułami:

1. Czy to dobrze?

- Pyta o sens szkolnego testowania.

2. Jak mierzą EWD?

- Wskazuje potrzebę mierzenia postępów edukacyjnych.

3. Co z autoselekcją?

- To pytanie dotyczy obiektywnych narzędzi pomiaru.

4. Jak lekarz bez termometru

- Tak, jak lekarz potrzebuje termometru, tak nauczyciel monitorowania postępów ucznia.

5. Wyniki testów to nie wszystko

- To akurat nauczyciele dobrze rozumieją. Chodzi jednak o to, że samo stosowanie testów – twierdzi autor – może być mądre lub głupie, a nie same testy [1].

1. SAWIŃSKI J. P., *Ciekawy artykuł: Piotr SKURA, Co mamy z testów?* – www.cen.edu.pl/Informacja_pedagogiczna/Ciekawe_artykuly_-_2015.

2. SKURA P., *Co mamy z testów? Egzaminy mobilizują gimnazja do podnoszenia jakości nauczania.* „Głos Nauczycielski” 2015 nr 47, s. 6.

Dyskusyjne Kluby Książki – DKK (przedruk)

W kwietniu 2007 r. Koszalińska Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela zainaugurowała cykl spotkań z czytelnikami w ramach **Dyskusyjnych Klubów Książki (DKK)**. Powstały dwa kluby - pierwszy z nich adresowany jest do dorosłych czytelników, natomiast drugi skierowany jest do młodzieży gimnazjalnej. Do tej pory odbyły się spotkania organizacyjne obydwu klubów, na których uczestnicy rozmawiali o swoich zainteresowaniach literackich, o ważnych dla nich książkach i ulubionych autorach.

Klubowicze dowiedzieli się także o idei DKK, która narodziła się w Anglii na początku zeszłego stulecia. Istniejące tam kluby działają nie tylko przy bibliotekach, ale także przy księgarniach i wydawnictwach, obecne są w radio, telewizji i Internecie. W ciągu ostatnich kilku lat na terenie Wielkiej Brytanii zaobserwowano znaczny wzrost popularności DKK, a ich rola w kreowaniu mody na czytanie jest ogromna. Uczestnicy angielskich klubów mają wpływ na przyznawanie najważniejszych nagród literackich, a czytane przez nich książki wyznaczają nowe trendy na rynku wydawniczym.

Celem działalności Dyskusyjnych Klubów Książki jest przede wszystkim wspieranie rozwoju czytelnictwa wśród dorosłych i młodzieży oraz promocja dobrej, wartościowej literatury, dlatego także w Polsce pojawił się pomysł, aby stworzyć miejsca, w których miłośnicy literatury będą mogli spotkać się i porozmawiać o przeczytanych książkach.

Inicjatorem i koordynatorem sieci DKK na terenie Polski jest Instytut Książki, który opracował model prowadzenia klubów w polskich bibliotekach w oparciu o angielskie wzorce i powołał je do życia w ramach programu rozwoju czytelnictwa "Tu czytamy". Jego realizacja jest możliwa dzięki finansowemu wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

"Tu czytamy" to wieloletni, ogólnopolski program, mający na celu wykreowanie mody na czytanie poprzez akcentowanie przyjemności płynących z kontaktu z wartościową literaturą. Z takiego właśnie założenia wyszli inicjatorzy DKK, proponując, aby spotkania klubu były przyjemnością a nie obowiązkiem. Uczestnicy klubu, żeby czerpać radość z dyskusji o literaturze, nie muszą się na niej znać, bowiem spotkania klubu mają być przede wszystkim doskonałym sposobem na spędzenie wolnego czasu w gronie osób o podobnych zainteresowaniach.

Najważniejsze informacje o DKK:

- są to lokalne grupy czytelnicze, działające przy bibliotekach,
- klubowicze spotykają się raz w miesiącu i dyskutują o wybranej książce, którą przeczytali wcześniej,
- DKK to doskonały sposób na poznanie nowych ludzi i przyjemne spędzenie czasu.

Opiekunką koszalińskich klubów jest **Anna Marcinek-Drozdalska** [1].

1. MARCINIAK-DROZDAŁSKA A., *Dyskusyjne Kluby Książki (DKK)* – www.biblioteka.koszalin.pl/DKK.

Rozwój czytelnictwa w przedszkolu

W młodszej grupie przedszkolnej maluchy podczas inicjacji czytelniczej często mają rozproszoną uwagę, są w różnym stopniu zainteresowane czytaniem książki. Młodsze przedszkolaki cechuje duża potrzeba ruchu i zabawy, częste zmiany pozycji ciała, stosunkowo krótkotrwałe **zaciekawienie zadaniem** czy przedmiotem, brak umiejętności koncentracji uwagi, duża wrażliwość emocjonalna. Dlatego zajęcia czytelnicze z całą grupą powinny trwać maksymalnie 10–15 minut. Dopiero z pięcio-, sześciolatkami można je wydłużyć nawet do pół godziny, gdyż u starszych dzieci następuje znaczny rozwój poziomu koncentracji, pozwalający wysłuchać dłuższego tekstu. Mimo pojawiających się czy też początkowych trudności, trzeba wprowadzić stały zwyczaj głośnego czytania w grupie.

Co zatem zrobić, aby zainteresować czytelnictwem dzieci już w tym wieku? Czy książkę można czytać w ruchu, podskakując, zmieniając miejsce tak, aby zainteresować „rozbrykane dzieci”? Czy podczas czytania dziecko nie powinno doświadczać radości, pozytywnych wrażeń? To wszystko umożliwia i daje dziecku czytanie wrażeńowe.

Jak zatem ożywić tekst literacki, by stał się możliwością poznawania świata i otaczającej rzeczywistości, aby każde dziecko mogło zaspokoić swoje potrzeby? **Przygodę z książką** rozpoczynamy od aranżacji przestrzeni, stworzenie niezwykłości miejsca, w którym odbędzie się czytanie: możemy dowolnie udekorować salę, nauczycielka może dostosować swój ubiór do czytanego tekstu. Ważne jest jednocześnie umiejscowienie dzieci: mogą po prostu usiąść w kole, półkolu, w rzędach albo „w rozsypce” na dywanie, możemy również zaproponować dzieciom, aby usiadły wygodnie i zadbały o naszych kolegów i koleżanki siedzących obok np.: „*Popatrz na swojego kolegę z prawej strony, spójrz na koleżankę z lewej i zapytaj, czy jest im wygodnie, czy nie potrzebują trochę więcej miejsca*”, w ten sposób wprowadzamy nutę tajemnicy do tego, co za chwilę będzie się działo.

Przed rozpoczęciem czytania warto nauczyć dzieci wierszyka, który będzie wprowadzeniem do tego, co się ma za chwilę zdarzyć np.

*Za górami, za lasami, za siedmioma dolinami,
czeka bajka na malucha. Usiądź cicho i posłuchaj.*

Po skończonej bajce możemy wspólnie z dziećmi powiedzieć wierszyk:

*Koniec bajki i bomba! Kto nie słuchał ten trąba.
Dwie dziurki w nosie, i skończyło się!*

Przygotowując się do przeczytania z dziećmi wiersza, opowiadania czy bajki, dobrze jest zadać sobie pytanie, czy można w tym tekście znaleźć takie fragmenty, w których dzieci mogą uczestniczyć poprzez naśladowanie, wyrażanie emocji gestem, mimiką, tańcem. Dzieci powinny poczuć się interpretatorami czytanych tekstów oraz samodzielnie poszukiwać własnych sposobów na „ożywianie” treści opowiadań. Jeśli w tekście główny bohater wędruje przez las i wesoło podśpiewuje, to proponujemy dzieciom zaśpiewanie piosenki o lesie. Jeśli tekst można urozmaicić klaskaniem, tupaniem, śpiewaniem, a nawet tańcem na siedząco, wydawaniem dźwięków onomatopeicznych – to zapraszamy dzieci do takiej zabawy. Wszystkie te elementy powinny być krótkie i muszą mieć związek tematyczny z przedstawioną akcją, stają się wtedy piękną podróżą do świata wyobraźni dziecka. Dzięki temu dzieci na sobie doświadczają czym jest czytanie wrażeńowe.

Po przeczytanej bajce warto zadbać o to aby wydłużyć przeżywanie wysłuchanego, tekstu literackiego. Można zachęcić dzieci do wspólnej rozmowy, wykonać pracę plastyczną, **stworzyć grę planszową**, do której będziemy mogli powracać. Możemy wspólnie z dziećmi zaplanować zabawę tematyczną, będzie to jeszcze większa dawka przeżycia z dzieckiem tego, co zostało wydrukowane na kartach papieru.

Rozwój czytelnictwa w przedszkolu – cd.

Lata 2014-2020 objęte zostały Narodowym Programem Rozwoju Czytelnictwa w Polsce. Program ten skierowany jest do bibliotekarzy, czytelników i innych uczestników rynku książki. Celem programu jest promocja i upowszechnianie czytelnictwa, umożliwienie jak najszerszego społecznego dostępu do książki.

W Przedszkolu Gminnym w Boninie promowane jest czytelnictwo na szeroką skalę. Dzieci w salach mają założone kąciki czytelnicze pod hasłem „Bajkowa polanka”, gdzie mają dostęp do książek, wydzielone miejsce do siedzenia, leżenia i obcowania z literaturą. W kącikach umieszczone mamy zasady w formie piktogramów „O co prosi nas książka?”.

Kącik czytelniczy w Przedszkolu w Boninie (fot. Autorka)

Dodatkowo założony został Przedszkolny **Punkt Wymiany Książek**. Punkt został utworzony w holu głównym - miejscu dostępnym zarówno dla dzieci, jak i rodziców. Rozpoczęcie akcji zostało obwieszczone plakatem informacyjnym dla rodziców oraz zajęciami we wszystkich grupach. Każdy dobrowolnie mógł przynieść z domu książkę. Każdą można zabrać do domu, przeczytać z dzieckiem, a następnie odłożyć na miejsce, aby inne dzieci też mogły z niej skorzystać. Prowadzona akcja cieszy się dużym powodzeniem i zainteresowaniem ze strony rodziców i dzieci.

Należy pamiętać, że czytając dziecku rozwijamy wzrok, słuch i mowę dziecka, a także kreatywność, pamięć fotograficzną i myślenie operacyjne.

Renata Pietras – doradca metodyczny WP

15 edycja Małych Olimpiad Przedmiotowych

Już po raz piętnasty CEN jest współorganizatorem ze Szkołą Podstawową nr 17 i Szkołą Podstawową nr 18 w Koszalinie MAŁYCH OLIMPIAD PRZEDMIOTOWYCH.

Zapraszamy do organizowania eliminacji szkolnych (do 04.3.2016), a najlepszych uczniów szkół podstawowych z Koszalina na eliminacje międzyszkolne w dniach od 4 do 15 kwietnia 2016 r. Szczegółowy regulamin znajdziecie Państwo na stronie CEN (regulamin).

Bardzo gorąco zachęcam nauczycieli języka polskiego, angielskiego, historii, przyrody, matematyki, informatyki oraz plastyki i muzyki do przesyłania propozycji zadań: annakielb@cen.edu.pl **Czekam z niecierpliwością do 30 stycznia 2016r.**

Autorzy starają się umieścić w teście przysłane przez Państwa propozycje. Jednocześnie informuję, że na naszej stronie w zakładce KONKURSY umieściłam już **testy wraz z odpowiedziami z ubiegłorocznej edycji.** Mam nadzieję, że pomogą one w przygotowaniu do "olimpijskich" zmagania w 2016 roku. (Anna Kielb)

VII DIECEZJALNY KONKURS WIEDZY RELIGIJNEJ DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

W roku szkolnym 2015/2016 odbędzie się **VII Diecezjalny Konkurs Wiedzy Religijnej** dla uczniów szkół podstawowych Diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej. Organizatorem konkursu jest Wydział Katechetyczny Kurii Biskupiej w Koszalinie przy współpracy Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie. Zakres materiału wyznaczony w tegorocznej edycji będzie nawiązywać do programu duszpasterskiego Kościoła katolickiego w Polsce na rok 2015/2016 „*Nowe życie w Chrystusie*”, żeby pomóc dzieciom odkryć łaskę chrztu i żyć nią w codzienności oraz przybliżyć tematykę i duchowość jubileuszu 1050-lecia chrztu Polski.

Regulamin VII DKWR i literatura na etap szkolny są dostępne na stronach:

www.katecheza.koszalin.opoka.org.pl oraz www.cen.edu.pl

Uwaga!

Zgodnie z sugestią opiekunów, w tegorocznej edycji konkursu, testy będą zawierały 60% zadań zamkniętych.

Zachęcamy nauczycieli religii do zainteresowania uczniów konkursem. (A. Lorenz)

O konferencji pt. „Od kultury nauczania do kultury uczenia się”

W Gdańsku 07 grudnia 2015 roku odbyła się konferencja pt. „**Od kultury nauczania do kultury uczenia się**”. Po raz pierwszy w Polsce gościł tu światowej sławy neurobiolog, specjalista w dziedzinie psychosomatyki, od lat zajmujący się procesami uczenia się i nauczania – **prof. Joachim Bauer**. Wraz z pozostałymi prelegentami: dr Margret Rasfeld, Monią Ben Larbi, **dr Markiem Kaczmarzykiem**, dr **Marzeną Żylińską** prof. Bauer uczestniczył w debacie, której tematem był model edukacji uwzględniający wiedzę o mechanizmach procesu uczenia się, oparty na współpracy, szacunku i dialogu.

Szerzej o wydarzeniu można znaleźć pod adresem: <http://konferencja-kultura-uczenia-sie.evene.pl/> Organizatorzy uważają, że konferencja była wyjątkowym wydarzeniem i spotkała się z zainteresowaniem nauczycieli i innych osób. Dodatkowych informacji udziela Beata Kośmider - Marketing Communications Specialist.

1. Informacja z e-poczty – z 09.11.2015.

Ciekawa książka: Anna STRUMIŃSKA – DOKTÓR, Jak skutecznie wypromować szkołę i placówkę oświatową?

Książka Anny Strumińskiej - Doktor wydało Wydaw. "Wiedza i Praktyka" - Grupa Wydaw. "Oświata" w 2015 roku. Ma tylko 83 strony. Zawiera problemy ważne dla szkolnictwa, marketingu, zarządzania i budowania dobrego wizerunku szkoły czy innej placówki oświatowej oraz przedsiębiorstwa. Jest poradnikiem, który może pomóc w podnoszeniu kultury organizacyjnej szkoły i wykorzystaniu reguł public relations. Książka jest dostępna w naszej Bibliotece Pedagogicznej CEN w Koszalinie (Sygn. czyt.240567). Warto przeczytać!

„Jak skutecznie wypromować szkołę...?” – okładka (fot. www.empik.com.pl)

Konferencja o badaniach dydaktyk nauk przyrodniczych

Komitet Organizacyjny zaprasza dydaktyków przyrodoznawstwa, nauczycieli i edukatorów do udziału już w **VII Międzynarodowej Konferencji** dotyczącej badań w dziedzinie dydaktyki nauk przyrodniczych i ścisłych DidSci 2016. Organizatorem Konferencji jest Zakład Dydaktyki Nauk Przyrodniczych, Wydziału Geograficzno-Biologicznego Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Konferencja odbędzie się w dniach 29 czerwca - 1 lipca 2016 roku, w budynku Uniwersytetu przy ulicy Podchorążych 2.

Zapraszamy:

- dydaktyków i nauczycieli nauk przyrodniczych (biologii, geografii, fizyki, chemii, przyrody, ochrony środowiska, medycyny i innych nauk przyrodniczych) oraz ścisłych (matematyki, informatyki, techniki);
 - pracowników naukowców wyżej wymienionych dziedzin;
 - pedagogów, psychologów, osoby zajmujące się komunikacją i mediacją przyrodniczą;
 - osoby zajmujące się zastosowaniem TIK w edukacji;
 - autorów i recenzentów podręczników szkolnych;
 - reprezentantów wydawnictw podręczników i producentów pomocy dydaktycznych;
 - doktorantów, studentów;
 - pracowników muzeów przygotowujących wystawy edukacyjne, osoby tworzące ścieżki edukacyjne, zajmujące się edukacją nieformalną, przewodników oraz wszystkie osoby zainteresowane tym tematem.
- Zapraszamy osoby interesujące się nauczaniem przedmiotów przyrodniczych i ścisłych na wszystkich etapach edukacji (od przedszkola po uniwersytet trzeciego wieku).

Fot. Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie (fot. P. Bieniek).

Spotkanie jest wspaniałą okazją do nawiązania współpracy oraz wymiany poglądów z naukowcami i nauczycielami z całego świata. Na każdej z dotychczasowych konferencji można było wysłuchać ciekawych wykładów plenarnych, przemówień, warsztatów, komunikatów jak również uczestniczyć w interesujących sesjach posterowych, podczas których można porozmawiać z autorami plakatów. Językami konferencji jest angielski (preferowany) oraz polski, czeski, słowacki, rosyjski (co wynika z korzeni konferencji - 14 lat temu rozpoczęliśmy jako konferencja polsko-czesko-słowacka).

Konferencja o badaniach dydaktyk nauk przyrodniczych

Podczas dotychczasowych 6 konferencji odwiedziło nas 605 osób, z różnych zakątków Europy i nie tylko. Są wśród nich osoby, które są z nami od początku, jak również stałe grono osób, które uczestniczyło w 5 lub 4 konferencjach.

Głównym celem konferencji jest stworzenie sieci wzajemnych kontaktów naukowych między naukowcami, nauczycielami, studentami nauk przyrodniczych krajów europejskich i innych oraz propagowanie i wspieranie różnych inicjatyw. Spotkania na konferencjach są doskonałą okazją do wymiany doświadczeń na każdym poziomie edukacji (od przedszkola do studiów wyższych), inspirują do prowadzenia badań m. in. w celu poprawy jakości kształcenia.

Konferencji towarzyszy prezentacja wydanych monografii zawierających publikacje uczestników wcześniejszych spotkań. Obecna konferencja zorientowana jest **na następujące tematy:**

- Nauczanie i uczenie się na wszystkich szczeblach edukacji
- Kształcenie przez całe życie
- Nowe technologie w edukacji
- Praca laboratoryjna
- Kształcenie nauczycieli nauki
- Nauczanie studentów
- Krytyczna analiza podręczników naukowych i programów nauczania
- Edukacja ekologiczna
- Kwestie etyczne w nauce
- Nauka dla społeczeństwa
- Historia i filozofia nauki
- Edukacja outdoorowa
- Programy i projekty w nauczaniu przedmiotów ścisłych
- Polityka edukacyjna

Abstrakty nadsyłane na konferencje są poddawane recenzji przez Komitet Naukowy w skład którego wchodzi naukowcy z: Brazylii, Czech, Bułgarii, Słowacji, Litwy, USA, Słowenii oraz Polski. Zapraszamy na spędzenie kilku dni w tak pięknym zakątku Polski, jakim jest Kraków (każdej konferencji towarzyszą **wycieczki po Krakowie** i okolicy). Szczegółowe informacje na temat konferencji znajdują się na stronie internetowej konferencji <http://didsci2016.up.krakow.pl/>

dr hab. Małgorzata Nodzyńska, mgr Wioleta Kopek-Putała [2]

1. <http://didsci2016.up.krakow.pl/>

2. Informacja z e-pocztę/Zaproszenie na konferencję – z 26.11.2015.

Zadania o samoocenie do samodzielnej pracy

Zadanie 2 - o samoocenie do samodzielnej pracy: Proszę podjąć zadanie na rozgrzanie własnego mózgu:

Komu i czemu w edukacji służy samoocena? Logogryf – krzyżówka z hasłem: „Moja samoocena”. Proszę poszukać 13 czteroliterowych terminów dotyczących oceniania, edukacji, uczenia się, zamiłowań itd., które utworzą całość – logogryf – krzyżówkę, a także ułożyć (uzupełnić) krzyżówkowe polecenia do niej.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
K												
A												
M	O	J	A	S	A	M	O	O	C	E	N	A
A												

Propozycja poleceń	7/
1/ Bohaterka powieści „Faraon”	8/
2/	9/
3/	10/
4/	11/
5/	12/
6/	13/

➔ ***Samoocena jest pierwszym i najważniejszym krokiem do zmiany metod i technik uczenia się oraz zmiany sposobów nauczania.*** [Nathaniel Branden 1998⁶]

Światowy Dzień Życzliwości w edukacji

21 listopada w ponad 180 krajach obchodzony jest Światowy Dzień Życzliwości, którego celem jest wzbudzenie w ludziach pozytywnych emocji i uwrażliwienie na wzajemną życzliwość. Inicjatorami święta są bracia Brian i Michael McCormack ze Stanów Zjednoczonych, którzy w 1973 roku, w odniesieniu do konfliktu między Egiptem i Izraelem, próbowali przekonać rządzących do rozwiązywania problemów w sposób pokojowy. Dlaczego zawieść działa na naszą niekorzyść? Dlaczego opłaca się być życzliwym na co dzień? - wyjaśnia dr Konrad Maj, psycholog społeczny z Uniwersytetu SWPS [1].

Materiały **AUDIO i WIDEO** znajdą Państwo na stronie Centrum Prasowego pod linkiem:

<http://www.centrumprasowe.swps.pl/materialy-do-pobrania-dla-mediow/3628-swiatowy-dzien-zyczliwosci-materialy-dla-mediow-audio-wideo>

W razie pytań prosimy o kontakt: Marta Komor - Centrum Prasowe Uniwersytet SWPS

1. Informacja prasowa z e-pocztą – z 20.11.2015.

⁶ N. BRANDEN, *6 filarów poczucia własnej wartości*. Warszawa: Wydaw. RAWI 1998.

KONKURS: „Chrzest Polski w naszych oczach”

Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie przy współpracy Wydziału Katechetycznego Kurii Biskupiej w Koszalinie zaprasza uczniów wszystkich typów szkół i placówek oświatowych do udziału w konkursie „Chrzest Polski w naszych oczach”. Chcemy w ten sposób włączyć się w ogólnopolskie przygotowania do jubileuszu 1050-lecia chrztu Polski, którego centralne uroczystości odbędą się w dniach 14-16 kwietnia 2016 r. w Gnieźnie i Poznaniu.

Wyróżnione i nagrodzone plakaty będą prezentowane na stronie internetowej CEN w Koszalinie i Wydziału Katechetycznego. Laureaci otrzymają dyplomy i nagrody. Szczegóły konkursu znajdują się w regulaminie zamieszczonym w załączniku na stronie – www.cen.edu.pl/konkurs.

Chrzest Polski – Jan Matejko (fot. www.interia.pl)

Warunki konkursu

1. Do konkursu dopuszczone będą prace wydrukowane na papierze w formacie A3 i przesłane **również** w wersji elektronicznej w postaci graficznej (pliki JPG) na adres: alicjalorenz@cen.edu.pl
2. Plakat należy opisać: • imię i nazwisko autora, • imię i nazwisko nauczyciela/opiekuna, • nazwa placówki.
3. Kartę zgłoszenia (do pobrania na www.cen.edu.pl lub www.katecheza.koszalin.opka.org.pl) oraz **tylko jedną pracę danego autora** należy przesłać **do 29 lutego 2016 r.** na adres: Centrum Edukacji Nauczycieli, ul. Ruszczyca 16, 75-654 Koszalin z dopiskiem „**CHRZEST POLSKI W NASZYCH OCZACH**”
4. Nazwiska nagrodzonych i wyróżnionych uczestników zostaną opublikowane na www.cen.edu.pl i www.katecheza.koszalin.opka.org.pl do **18 marca 2016 r.**
5. Nagrody i dyplomy zostaną wręczone nagrodzonym i wyróżnionym uczniom w CEN w Koszalinie **09 kwietnia 2016 r.**

Zapraszamy na uroczystość opiekunów i rodziców. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo bezpłatnego prezentowania i publikowania plakatów konkursowych w celach promocyjnych na stronach internetowych i w formie publikacji. (Alicja Lorenz)

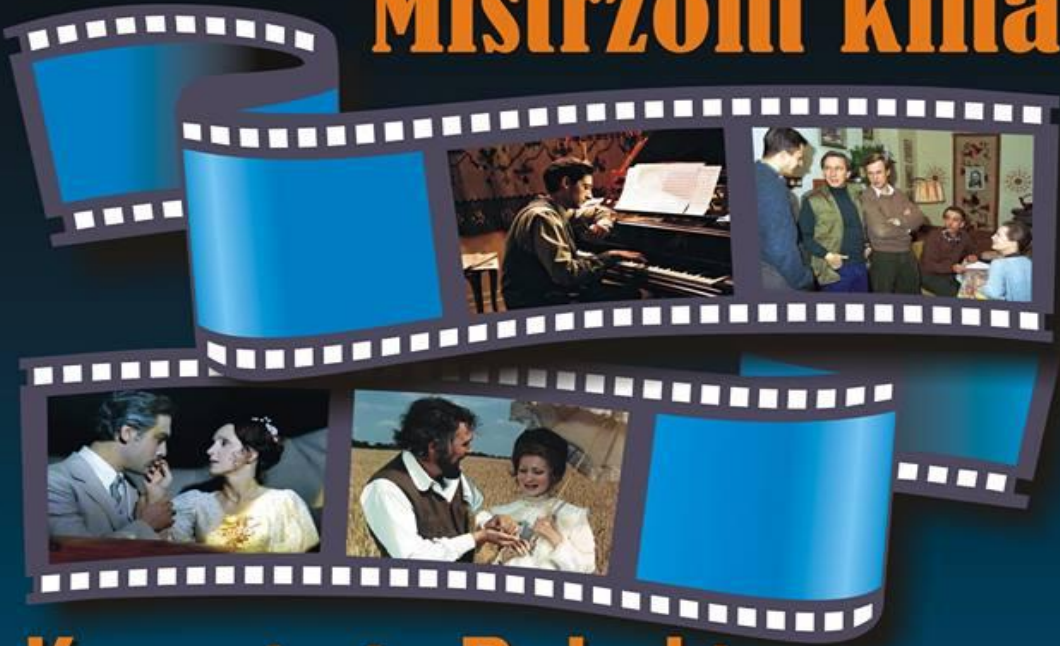
Filharmonia Koszalińska zaprasza – Mistrzom kina

Filharmonia Koszalińska zaprasza miłośników muzyki na karnawałowe koncerty pn. „Mistrzom kina”. Koncerty odbędą się 4-5-6 lutego 2016 roku o godz. 18:30 w budynku Filharmonii, ul. Piastowska 2 w Koszalinie.

FILHARMONIA KOSZALIŃSKA **KOSZALIN** 750 lat
im. Stanisława Moniuszki

4-5-6 lutego 2016 • godz. 18.30
koncerty karnawałowe

Mistrzom kina

Krzesimir Dębski dyrygent
Stefan Gąsieniec fortepian • **Tomasz Stockinger** konferansjer
Orkiestra smyczkowa Filharmonii Koszalińskiej

W programie melodie ze znanych na całym świecie filmów i seriali telewizyjnych m.in.: „Żądło”, „Pianista”, „Dom”, „Noce i dnie”, „Strachy”, „Trędowata”, do których muzykę skomponowali: F. Chopin, W. Szpilman, W. Kilar, W. Kazanecki, M. Gąsieniec.

BILETY: kasa Filharmonii, ul. Piastowska 2 w godz. 11.00 - 15.00, tel. 94 342 62 20 oraz na godzinę przed koncertem
www.filharmoniakoszalinska.pl

FILHARMONIA KOSZALIŃSKA im. St. Moniuszki - SAMORZĄDOWA INSTYTUCJA KULTURY FINANSOWANA PRZEZ MIASTO KOSZALIN

GOŚCI SPONSOR: MEDICAL NordGlass PIAKŁO edata elfa GOŚCI SPONSOR: emko med-care KOBATKO K.C.M.B. GOŚCI SPONSOR: ZŁOTY SPONSOR: HOTEL MADA

Dydaktyka. Pedagogika. Wychowanie. Organizacja szkolnictwa

1. Animacja

Animacja współpracy środowiskowej / pod red. Marii Mendel ; z wstępem Jana Żebrowskiego. - Toruń : Adam Marszałek, cop. 2013. - 367 s. : il. ; 23 cm Praca kulturalno-oświatowa; Rodzice - a szkolnictwo; Społeczności lokalne - a szkolnictwo Sygn. 240335, czyt.240334

2. Babicka-Wirkus, Anna

Uczeń (nie) biega i (nie) krzyczy : rytuały oporu jako przejaw autoekspresji młodzieży / Anna Babicka-Wirkus. - Kraków : "Impuls", 2015. - 201 s. : il. kolor. Prawa dziecka; Prawa ucznia; Szkolnictwo - socjologia; Uczniowie - socjologia - Polska - 21 w.; Opór (postawa); Pomorskie, województwo (od 1999) - szkolnictwo i oświata - socjologia - 21 w. Sygn. 240359, czyt.240358

3. Balicki, Adam (1976-)

Ochrona danych osobowych w jednostkach oświaty / Adam Balicki, Kamila Kędzierska.

- 2. wyd., stan prawny: maj 2015 r. - Wwa : C. H. Beck, cop. 2015. - XIV, 234 s. ; 24 cm + 1 dysk optyczny (CD-ROM) Systemy informatyczne - ochrona; System Informacji Oświatowej; Szkolnictwo - prawo - Polska – stan na 2015 r.; Dane osobowe - ochrona - prawo - Polska – stan na 2015 r.; Prawo do informacji publicznej - Polska - 21 w. Sygn. czyt.240596

4. Być nauczycielem

Być nauczycielem, opiekunem, wychowawcą. [T. 3], Formacja intelektualna czy rzemiosło? : postulaty, szanse a rzeczywistość / red. nauk. Jolanta Maciąg, Izabela Stelmasiak. - Toruń : Adam Marszałek ; Słupsk : Inst. Pedagog. i Pracy Socjalnej Akademii Pomorskiej, 2013. - 290 s. : il. ; 23 cm Nauczyciele - praca; Nauczyciele nauczania początkowego – praca Sygn. 240342/T.3, czyt.240341/T.3

„Budząca się szkoła” – okładka (fot. www.empik.com/ksiazki)

5. Celuch, Małgorzata

Promocja szkoły : 19 działań, które poprawią wizerunek twojej placówki / [aut. Małgorzata Celuch]. - Wyd. 2. - Wwa : "Wiedza i Praktyka", cop. 2014. - 48 s. ; 21 cm Szkolnictwo - marketing - poradnik; Szkolnictwo - zarządzanie - poradnik; Wizerunek przedsiębiorstwa - poradnik; Kultura organizacyjna - szkolnictwo - poradnik; Szkolnictwo - public relations – poradnik Sygn. 240417, czyt.240416

Dydaktyka. Pedagogika. Wychowanie. Organizacja szkolnictwa – cd.

6. Celuch, Małgorzata

Wychowawca i zespół wychowawców w nowym roku szkolnym : powołanie, zadania, harmonogram prac / [aut. Małgorzata Celuch]. - Wyd. 2. - Wwa : "Wiedza i Praktyka", cop. 2014. - 79, [1] s. ; 24 cm Nauczyciele - prawo - Polska - poradnik; Szkolnictwo - dokumentacja - prawo - Polska - poradnik; Wychowawstwo - prawo - Polska – poradnik *Sygn. czyt.240290*

7. Cichosz, Mariusz

Pedagogika społeczna : zarys problematyki / Mariusz Cichosz. - Kraków : "Impuls", 2014. - 207 s. : il., err. ; 21 cm Kamiński, Aleksander (1903-1978); Radlińska, Helena (1879-1954); Wroczyński, Ryszard (1909-1987); Trempała, Edmund (1927-2011); Frąckowiak, Tadeusz (? 2011); Kowalski, Stanisław (1904- 1994); Przecławski, Anna (1929- 2010); Pedagogika społeczna - podręcznik akademicki; Środowisko wychowawcze - podręcznik akademicki *Sygn. 240495, 240496, czyt.240494*

8. Danilewska, Joanna

O wychowaniu na arenie szkolnego wieloboju : pedagogiczna baśń o rywalizacji

/ Joanna Danilewska. - Wyd. 2. - Kraków : "Impuls", 2014. - 217 s. : il. ; 25 cm Uczniowie gimnazjów - wychowanie; Nauczyciele - a uczniowie; Współzawodnictwo - szkolnictwo; Grupy rówieśnicze – psychologia *Sygn. 240401, czyt.240400*

9. Elementy

Elementy metodyki rozprawy doktorskiej / red. nauk. Kazimierz Kuciński. - Wwa : "Difin", 2015. - 209 s. : il. ; 23 cm Doktorat – poradnik *Sygn. 240561*

10. Januszevska-Warych, Maria

W poszukiwaniu nowoczesnej, demokratycznej i narodowej wizji reformy

szkolnictwa : Ogólnopolski Zjazd Oświatowy (Łódź, 18-22 czerwca 1945 roku) / Maria Januszevska-Warych. - Wyd. 2. - Kraków : "Impuls", 2015. - 382 s. : il. (w tym kolor.) ; 24 cm Ogólnopolski Zjazd Oświatowy (1945 ; Łódź); Oświata - polityka - Polska - 1944-1956 r.; Szkolnictwo - Polska - 1944-1956 r.; Oświata - reforma - Polska - 1944-1956 r. *Sygn. czyt.240310*

11. Juul, Jesper (1948-)

Kryzys szkoły : co możemy zrobić dla uczniów, nauczycieli i rodziców? / Jesper Juul ; współpr. Knut Krüger ; [tł. Dariusz Syska]. - Podkowa Leśna : "MiND" Dariusz Syska, cop. 2014. - 163, [4] s. ; 20 cm Nauczanie - metody - wydawnictwa popularne; Uczniowie - wychowanie - wydawnictwa popularne *Sygn. 240386, 240387*

12. Kołodziejek, Iwona

Klasa szkolna : przestrzeń działania nauczyciela polonisty / Iwona Kołodziejek, Agnieszka Guzik. - Kraków : "Universitas", cop. 2013. - 227 s. : il. ; 21 cm Klasa szkolna (socjol.); Socjoterapia; Język polski - nauczanie - metody; Nauczyciele języka polskiego - praca – organizacja *Sygn. 240381, czyt.240380*

13. Korczyński, Stanisław

Stres w pracy zawodowej nauczyciela / Stanisław Korczyński. - Kraków : "Impuls" ; Dąbrowa Górnicza : Wyższa Szkoła Biznesu, 2014. - 168 s. : il. ; 24 cm Nauczyciele - badanie - Polska - 21 w.; Stres zawodowy - Polska - 21 w.; Motywacja pracy - szkolnictwo; Wypalenie zawodowe - szkolnictwo - Polska - 21 w.; Nauczyciele - praca - socjologia - Polska - 21 w. *Sygn. 240515, 240516, czyt.240514*

14. Kozak, Małgorzata

Edukacja na rzecz praw dziecka w szkole wyższej : zarys dydaktyki szczegółowej

/ Małgorzata Kozak. - Wyd. 2. - Kraków : "Impuls", 2014. - 163 s. : il. ; 24 cm Prawa dziecka - nauczanie - szkoły wyższe - Polska - 21 w. *Sygn. 240369, czyt.240368*

Dydaktyka. Pedagogika. Wychowanie. Organizacja szkolnictwa – cd.

15. Kupisiewicz, Czesław (1924-)

Poczet wybitnych nauczycieli. Cz. 2 / Czesław Kupisiewicz, Małgorzata Kupisiewicz ; Akademia Humanistyczna imienia Aleksandra Gieysztora. - Pułtusk : Akad. Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztora : "Głos Nauczycielski", 2007. - 222 s. : il. ; 21 cm Rowid, Henryk (1877-1944); Vygotskij, Lev Semënovič (1896-1934); Znaniecki, Florian (1882-1958); Staszic, Stanisław (1755-1826); Radlińska, Helena (1879-1954); Piramowicz, Grzegorz (1735-1801); Falski, Marian (1881-1974); Claparède, Édouard (1873-1940) - twórczość; Natorp, Paul (1854 1924); Baley, Stefan (1885-1952); Tomaszewski, Tadeusz (1910-2000); Grundtvig, Nikolai Frederik Severin (1783-1872); Mysłakowski, Zygmunt (1890-1971); Konopnicki, Jan (1905 1980); Han-Ilgiewicz, Natalia (1895-1978); Erasmus Desiderius Rotterodamus (1467-1536); Nauczyciele – biografie *Sygn. czyt.240303*

16. Kuźmicz, Krzysztof

E-learning : kultura studiowania w przestrzeni sieci / Krzysztof Kuźmicz. - Sopot : Gdańskie Wydaw. Psycholog., 2015. - 182 s. : il. ; 24 cm Nauczanie na odległość; Internet - stosowanie - nauczanie; Studenci - badanie - Polska - 21 w. *Sygn. 240373, czyt.240372*

17. Michułka, Dorota

Ad usum Delphini : o szkolnej edukacji literackiej - dawniej i dziś / Dorota Michułka. - Wrocław : Wydaw. Uniwersytetu Wrocławskiego, 2013. - 438, [2] s., [14] s. tabl., [2] k. tabl. : il. (w tym kolor.) ; 24 cm Literatura - historia - nauczanie; Podręczniki szkolne - historia - Polska - 19-21 w.; Lektura szkolna - historia - Polska - 19-21 w. *Sygn. czyt.240301*

18. Paszkiewicz, Aneta

Warunki skutecznej pracy wychowawczej z dziećmi i młodzieżą niedostosowanymi społecznie / Aneta Paszkiewicz. - Wwa : "Difin", 2015. - 232 s. ; 23 cm Niedostosowanie społeczne; Dziecko trudne - resocjalizacja; Młodzież trudna - resocjalizacja; Socjalizacja - metody; Dziecko trudne - wychowanie - metody; Młodzież trudna - wychowanie - metody; Pedagodzy resocjalizacyjni - kompetencje; Pedagodzy resocjalizacyjni – praca *Sygn. 240527, 240528, czyt.240526*

„Człowiek” tom 2 – okładka (fot. www.eksiegarnia.pl/czlowiek)

Dydaktyka. Pedagogika. Wychowanie. Organizacja szkolnictwa – cd.

19. Pedagogie

Pedagogie katolickich zgromadzeń zakonnych : historia i współczesność. T. 3 / red. nauk. Janina Kostkiewicz ; [aut. Abramczuk Krystyna Zofia et al.]. - Kraków : "Impuls", 2015. - 630 s. : il. ; 24 cm Wychowanie - katolicyzm - Polska; Wychowanie - teoria - historia - Polska; Pedagogika - katolicyzm - Polska; Zakony - szkolnictwo – Polska *Sygn. czyt.240597/T.3*

20. Przywództwo

Przywództwo edukacyjne : współczesne wyzwania / red. nauk. Stefan M. Kwiatkowski, Joanna Madalińska-Michalak. - Wwa : Wolters Kluwer, 2014. - 291, [1] s. : il. ; 24 cm Szkolnictwo - zarządzanie; Przywództwo – szkolnictwo *Sygn. czyt.240271*

21. Raczyńska, Kamila

Szkoła wolna od dyskryminacji : materiały dla wychowawców i pedagogów szkolnych ze scenariuszami lekcji wychowawczych / [aut. Kamila Raczyńska, Alina Synakiewicz]. - Wwa : "Wiedza i Praktyka", cop. 2013. - 160 s. ; 24 cm Ubóstwo; Równouprawnienie płci; Godzina wychowawcza - scenariusze zajęć; Dyskryminacja ze względu na orientację seksualną; Atrakcyjność interpersonalna; Edukacja antydyskryminacyjna – scenariusze zajęć *Sygn. 240471, czyt.240470*

22. Stebnicki, Wiesław

Edukacja domowa : edukacja przyszłości / Wiesław Stebnicki. - [Wwa] : Fijorr Publ., cop. 2014. - 230, [1] s. ; 21 cm Wychowanie w rodzinie - wydawnictwa popularne; Edukacja domowa - wydawnictwa popularne *Sygn. 240569, 240571, 240570*

23. Strumińska-Doktor, Anna

Jak skutecznie wypromować szkołę i placówkę oświatową / [Anna Strumińska- Doktor]. - Wwa : "Wiedza i Praktyka" - Grupa Wydaw. "Oświata", cop. 2015. - 83, [1] s. : il. ; 24 cm Szkolnictwo - marketing - poradnik; Szkolnictwo - zarządzanie - poradnik; Wizerunek przedsiębiorstwa - poradnik; Kultura organizacyjna - szkolnictwo - poradnik; Szkolnictwo -public relations – poradnik *Sygn. czyt.240567*

24. Sztukmistrze

Sztukmistrze XXI wieku : rzecz o pedagogach wychowujących przez sztukę / pod red. Mirosławy Zalewskiej-Pawlak ; [aut. Anna Boguszewska et al.]. - Łódź : Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 2013. - 324 s. : il. ; 24 cm Wychowanie estetyczne; Sztuka - nauczanie; Nauczyciele muzyki; Nauczyciele wychowania plastycznego *Sygn. czyt.240287*

25. Wokół

Wokół idei pedagogicznych Sergiusza Hessena / red. nauk. Alina Wróbel i Magdalena Błędowska. - Łódź : Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 2013. - 94, [1] s. : il. ; 25 cm Hessen, Sergiusz (1887-1950) - twórczość; Pedagogika - filozofia - historia - Polska - 20 w. *Sygn. czyt.240288*

26. Wokół

Wokół roli i zadań pedagoga i psychologa w szkole / pod red. nauk. Jolanty Szczurkowskiej i Agnieszki Mazur ; [aut. Barbara Braun et al.]. - Kielce : Wydaw. Pedag.ZNP, 2013. - 198 s. : il. ; 24 cm Uczniowie - wychowanie - poradnik; Psychologia wychowawcza - poradnik; Pedagogzy szkolni – praca - poradnik; Psycholodzy szkolni - praca – poradnik *Sygn. 240533, 240534, czyt.240532*

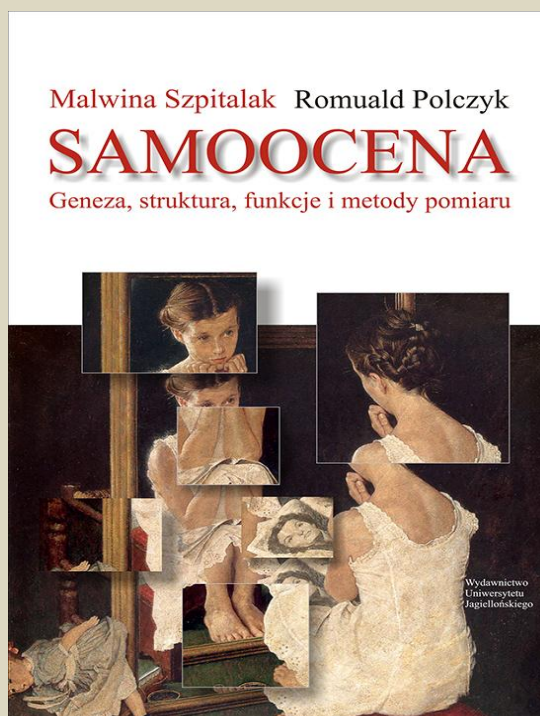
oprac. Małgorzata Trembowelska – BP CEN w Koszalinie

--> ROZWIĄZANIE LOGOGRYFU - KRZYŻÓWKI

Propozycja rozwiązania krzyżówki – logogryfu z tematu: Zadanie do samodzielnej pracy „Moja samoocena”

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
K	Z	J	S	K	S	R	B	P	M	B	A	O
A	Ł	A	M	O	Z	A	I	R	O	L	N	W
M	O	J	A	S	A	M	O	O	C	E	N	A
A	M	O	K	A	Ł	A	S	M	Z	F	A	L

Propozycja poleceń	7/ Zarys czegoś, obwódka
1/ Bohaterka powieści „Faraon”	8/ Życie po łacinie
2/ Coś starego, zardzewiałego	9/ Do przewożenia po wodzie
3/ Żeńska komórka rozrodcza	10/ Produkt funkcji nerki
4/ Zmysł na języku	11/ Niewypał, rzucone słowo
5/ Do koszenia traw i zbóż	12/ Imię minister edukacji
6/ Stan uniesienie, wariactwo	13/ Koło, obwód

„Samoocena. Geneza, struktura...” – okładka (fot. www.empik.com.pl)